

Aleg 659

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia nowej Reprezentacji powiatowej w Przeworsku.

Wysoki Sejmie!

W r. 1907 wniosły gminy i obszary dworskie powiatu politycznego w Przeworsku do Wydziału krajowego zbiorową petycję o utworzenie dla okręgu obejmującego pomieniony powiat polityczny, osobnej Reprezentacji powiatowej z siedzibą w Przeworsku.

W petycyi podniesiono, iż ze względu na przyjętą w §. 4 ustawy o Reprezentacji powiatowej z 12. sierpnia 1866 dz. u. kr. Nr. 24 zasadę, iż siedziba politycznego Urzędu powiatowego jest także siedzibą Reprezentacji powiatowej, przeprowadzone w r. 1899 rozdzielenie dawnego powiatu politycznego na dwa powiaty i utworzenie odrębnego Starostwa w Przeworsku, winno być impulsem do utworzenia w drodze ustawowej także odrębnej Reprezentacji powiatowej w Przeworsku, zwłaszcza, skoro się zważy, że między gminami powiatu przeworskiego a gminami powiatu łańcuckiego, istnieją znaczne różnice co do potrzeb kulturalnych i ekonomicznych i sposobu ich zaspokajania.

Wskutek tut. rozporządzenia z 26. stycznia 1907 l. 6.636 została ta sprawa przedłożoną Radzie powiatowej w Łańcucie, która uchwałą z 6. lutego 1907 oświadczyła, że zasadniczo nie sprzeciwia się utworzeniu nowej Reprezentacji powiatowej w Przeworsku, zastrzegła jednak, że rozdział długów i zobowiązań powiatu winien być uskuteczniiony przez Wydział krajowy i to na zasadach sprawiedliwych, a mianowicie w stosunku do siły podatkowej obydwóch nowych powiatów autonomicznych.

Wobec tego Wydział krajowy rozporządzeniem z 16. kwietnia 1907 l. 26.136 zażądał przedłożenia zgodnie ułożonego i przez obie strony uznanego projektu podziału majątku i zobowiązań powiatu Łańcuckiego, zaznaczając przytem, że co do rozdziału pożyczek, zobowiązań z tytułu poręki i t. p., byłoby wymaganiem przyzwolenie interesowanych instytucji finansowych.

Wezwanie to ponowiono następnie rozporządzeniem z 9 listopada 1908 l. 110049 stosownie do uchwały Wysokiego Sejmu z 14. października 1908, którą

polecono Wydziałowi krajowemu, by sprawę rozdziału obecnego powiatu łańcuckiego na dwa samoistne powiaty i utworzenia odrębnej Reprezentacji powiatowej w Przeworsku, obejmującej powiat polityczny przeworski wszechstronnie zbadał i Wysokiemu Sejmowi odpowiednie wnioski przedłożył.

Relacją z 29. lipca 1909 l. 4.192 przedłożył Wydział powiatowy uchwałę Rady powiatowej z 27. sierpnia 1907 oznaczającą szczegółowo sposób rozdziału zobowiązań i ciężarów powiatu łańcuckiego pomiędzy oba przyszłe powiaty.

Postanowiono mianowicie, że zobowiązania i ciężary w uchwale tej poszczególnione, mają być rozdzielone pomiędzy obydwie powiaty w stosunku do opłacanych podatków bezpośrednich a za podstawę obliczania ma służyć przypis podatkowy za rok 1906 bez uwzględnienia jakichkolwiek opustów podatkowych.

Jako ogólną sumę przypisanych w roku 1906 podatków przyjęto kwotę 358.000 K, z czego w powiecie łańcucko-leżajskim 220.000 K, czyli w stosunku procentowym 61·45%, w powiecie przeworskim 138.000 K, czyli w stosunku procentowym 38·55% i według tej normy przeprowadzono rozliczenie każdego poszczególnego długu i zobowiązania powiatu.

Nadto przyjęto za zasadę powiat obowiązującą, że płace emerytalne etatowych funkcyjaryuszów powiatowych w razie przeniesienia ich w stan spoczynku będą pokrywane z funduszu powiatu łańcucko-leżajskiego; natomiast jak długo oni pozostają w czynnej służbie, dopłacać ma przyszły powiat przeworski stosunkową część nadzwyczajnych dodatków i kwinkwencji, jakie obecnie pobierają.

Prócz tego zaliczono do ciężarów, rozdzielić się mających między oba powiaty, także ewentualny wydatek na budowę dojazdów kolejowych w Grodzisku i Monasterzu.

Zastrzeżono dalej, że w razie, gdyby przypadający z rozdziału na powiat przeworski dług obecnego powiatu łańcuckiego na rzecz akcyjnego Towarzystwa cukrowniczego w Przeworsku z tytułu budowy drogi Przeworsk-Markowa-Mackówka został kiedykolwiek w przyszłości powiatowi przeworskiemu odpisany, winien będzie ten powiat zwrócić powiatowi łańcuckiemu stosunkową część tej sumy.

Wreszcie członkowie Rady powiatowej z okręgu przeworskiego zastrzegli, by realność użyta na szkołę gospodyń wiejskich w Albigowej była w odpowiednich częściach zainstalowaną na powiat łańcucki i przeworski i aby Rada powiatowa w Przeworsku była w Komitecie szkolnym odpowiednio reprezentowaną.

Wydział powiatowy relacją z 29. lipca 1909 l. 4.192, przedkładając powyższą uchwałę Rady powiatowej z 27. sierpnia 1907 wraz z odnośnymi projektami budżetów przyszłych powiatów, zauważył, że wobec wkładów poczynionych w ostatnich latach na cele drogowe w okręgu przeworskim i zaniedbania wskutek tego potrzeb drogowych w powiecie łańcucko-leżajskim, byłoby słuszną rzeczą, by powiat przeworski z przyszłych dodatków powiatowych Towarzystwa cukrowniczego w Przeworsku, które dotąd od płacenia tych dodatków było uwolnione, zwrócił powiatowi łańcuckiemu kwotę 50.000 K.

Wydział krajowy przeto rozporządzeniem z 3. września 1909 l. 88.605 wezwał Wydział powiatowy do ugodowego rozwiązania nowo podniesionej pretensyi i dołączenia nadto zasadniczego oświadczenia Banku krajowego co do projektowanego rozdziału zaciągniętych dotychczas pożyczek komunalnych.

Wskutek tego odbyło się dnia 21. września 1909 zebranie członków reprezentacji powiatowej, którzy brali udział w posiedzeniu Rady powiatowej z 6. lutego 1907.

Ustawa

z dnia o utworzeniu nowej Reprezentacji powiatowej w Przeworsku.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminy i obszary dworskie wchodzące w skład powiatu politycznego przeworskiego wyłącza się z okręgu Reprezentacji powiatowej w Łańcucie i ustanawia się dla tego wyłączonego okręgu osobną Reprezentację powiatową z siedzibą w Przeworsku.

Art. II.

Długi, zaległości bierne i zobowiązania dotychczasowego powiatu łańcuckiego rozdziela się między obydwie powiaty w ten sposób, że 51·48% tychże przypada na powiat łańcucki, zaś 48·52% na powiat przeworski.

W tym też stosunku procentowym dokona Wydział krajowy szczegółowego rozdziału rzeczonych ciężarów między obydwie powiaty.

Art. III.

Do dni 60 od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy ma być dotychczasowa Reprezentacja powiatowa w Łańcucie rozwiązana i mają być przeprowadzone wybory do Reprezentacji powiatowej w Przeworsku i nowe wybory do Reprezentacji powiatowej w Łańcucie.

Art. IV.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. V.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

